



Gott samstarv millum Vaktar- og Bjargingartænastuna og Fiskirannsóknarstovuna:

Kanna um seismikkur ávirkar fiskin

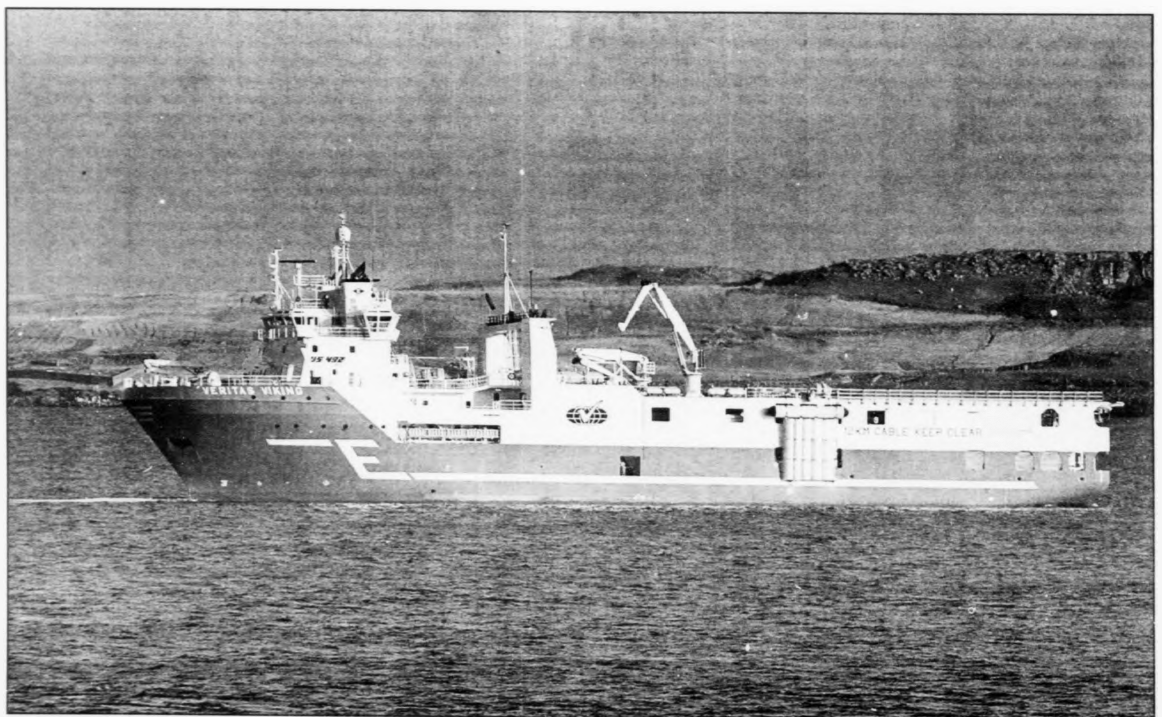
Siðani útlendsk skip fóru undir at skjóta seismikk á føroyska landgrunninum hava fiskimenn víst á, at hesar kanningar hava óhepnar avleiðing fyri fiskaríið. Í fjór var fráboðanartænasta sett í verk og hevur hon verið nógv brúkt av fiskimönnum. Vaktar- og Bjargingartænasta hevur gjørt eina uppperð yvir alla seismisku skjótingina í fjór, sum inngongur í eina verkætlan hjá Fiskirannsóknarstovuni, ið hevur fingið til uppgávu at kanna um og hvussu seismikkur kann ávirka fiskin. Uppgerðin yvir seismikkskjótingina gevur okkum eisini eina hóming av, hvørji øki oljufeløgini meta mest áhugaverd

JAN MULLER

Hertíri kunningjordi Vaktar- og Bjargingartænastan úrslitið av nýggja uppperðarhættinum í sambandi við seismisku skjóting á landgrunninum. Djóni Weihe, sum stendur á odda fyri tí partinum av arbeiðinum hjá V&B, sum hevur tilknýti til kanningar á landgrunninum í sambandi við eina komandi oljuvinnu, sigur seg vera væl nøgdan við úrslitið frá hesum fyrsta árinum við slíkari uppperð. Sjálfur vonar hann, at hagtolni og skrasetingin teir hava gjørt av seismisku kanningunum vonandi kunna vera heni amboð hjá øðrum myndugleikum eisini, so sum fiskivinnuni. Og samleiðis hjá vinnuni sjálfari, eitt nú kannu slík kort verða sera gent hjá garnabátunum.

Við hesi uppperðini fáa

Eitt av teimum nýggjastu seismisku skipunum 2þórð frá kanningar á føroyska landgrunninum. Her er Veritas Viking á Nólsoyartírið. Mynd Jens K. Vang



Djóni Weihe starvast hjá Vaktar- og Bjargingartænastuni hevur ábyrgdina av málið, sum viðvíkja oljuvinnuni herundir seismisku skjótingini undir Føroyum

vit eitt nevt innli í, hvør seismikkskipini hava arbeiði gjøgnum eitt heilt ár. Hetta sigur sjálvandi eisini nakað um áhugan hjá oljufeløgnum fyri teimum ymsu økjum á landgrunninum.

Djóni Weihe sigur, at kortið teir hava gjørt, vísir bert, hvat er skotið í fjór. Tað sigur einki um undanfarna árin. Tað hevði sjálvandi havt verið ynskiligt at kunna hava eina skrásting yvir olli árin, siðani lárið varð undir at skjóta seismikk tvs. frá 1994, men hetta er so ikki sett í verk fyrr enn í 98.

Til tey, sum hugsað sær at brúki nýggja kortið (sum er prentað í blaðinum) til at finna fram til, hvørji øki oljufeløgini meta mest áhugaverd, er at siga, at tóli eru bert fyri eitt ár, meðan tað hevur verið skotin seismikkur í umleið fimm ár tilsams. Tvs. at í teigum, har tað í 98 litið er skotið, kann nógv verða skotið árið frammanundan. Hóast hetta so gevur tímauppperðin frá 98 okkum eina rættiliga greiða ella leiðbeinandi mynd av teimum mest áhugaverdu økjum.

Tá vit tosa um tey mest áhugaverdu øki, so er talan um øki har suðuri og heilt eystur móti markinum. Men eisini aðrastaðni er nógv skotið, og har er hitt kortið frá Oljufeløgini (sum vit eisini prenta) av royndarútbjóðingini eisini áhugavert. Vit siggja, at tað eisini longur norðuri og somuleiðis vestan fyri Suðuroynna eru áhugaverd øki. Nú hevur uppperðin hjá

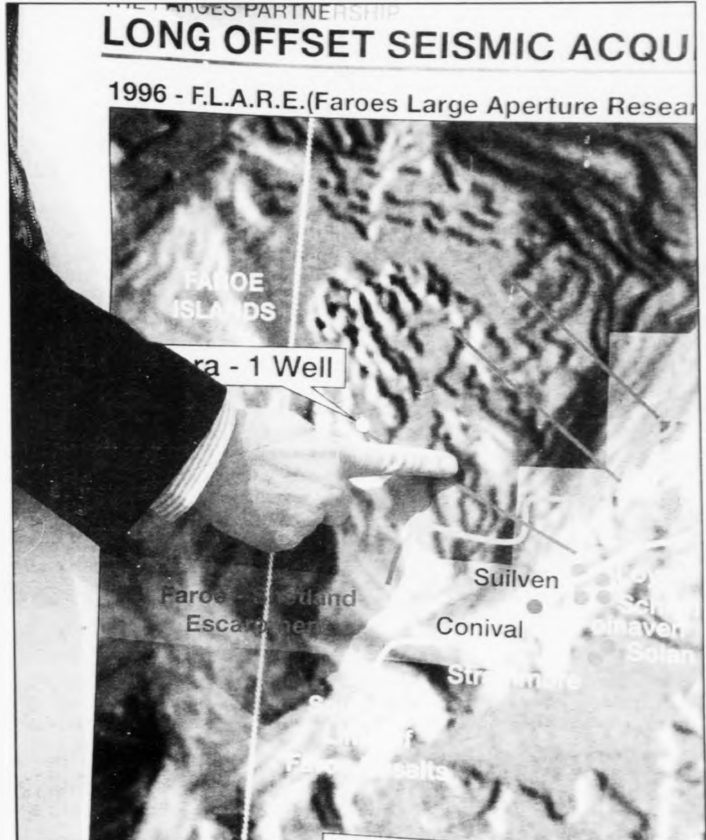
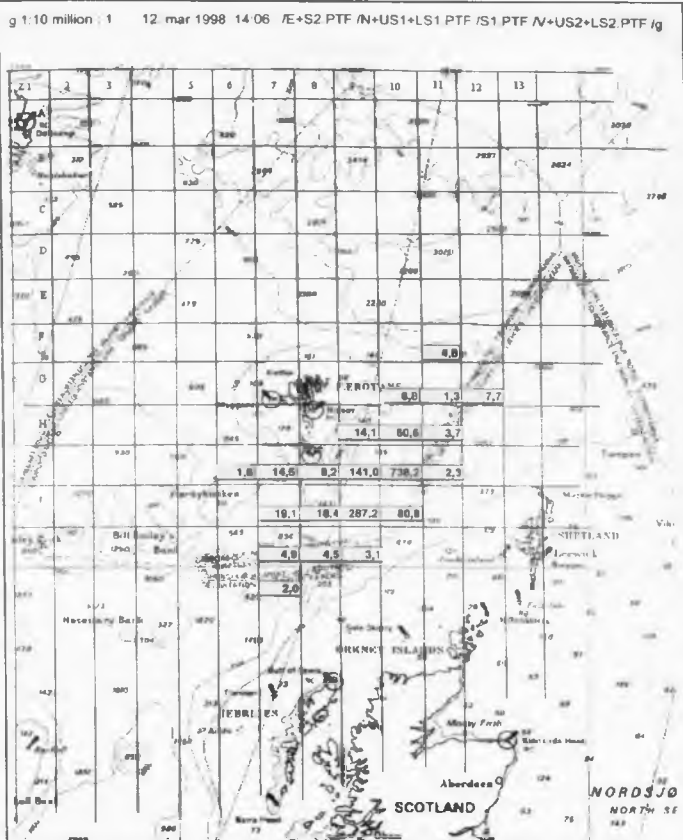
V&B als einki við sjálvan oljuáhugan at gera. Her er talan um eitt fakligt og tyðandi arbeiði, sum skal koma okkara fiskimyndugleikum og fiskivinnuni til góða.

Djóni Weihe sigur við blaðið, at uppperðin byggir á upplýsingar frá føroysku fiskiveiðumbóðunum, sum hava verið við seismikkskipunum. Tað eru fyra føroyingar, sum hava tikið sær av eftirlitsarbeiðinum umhørd. Teir eru Magni Skálae, Rógvi Mouritsen, Ebbi Mortensen og Kristian Bjarnaskorð.

Av tí at einki krav er sett frá føroyskari síðu, at fiskiveiðskulu vera við eisini tá seismikkskipini gera kanningar úti í tí partinum av Hvíta økinum, sum liggur vestan fyri verandi fiskimark, so vita vit ikki, hvussu nógv seismikk v.r.k. semi hevur verið har. Tá vita vit, at netup í stórum parti av Hvíta økinum hevur verið skotið sera nógv av seismikki. Og ikki minst millum føroyska landgrunnin og miðlinjuna (fiskimarkjóð).

Talan er bæði um kanningar, sum eru umbídnar av oljufeløgnum og um kanningar, sum seismikkfeløgini sjálvi hava tikið stig til.

Fleiri feløg høvdu for-kanningsarloysi í farna ári. Eitt av teimum nýggjastu seismikkskipunum í heiminum var millum skipini, ið skutu í frá. Tað var Veritas Viking frá Veritas, fyrr Digicon fyrirkøni. Skipið hevur eina ógliga orku, tað hevur 5 kaðalar, sum rokka 700 metrar í breidd og 4.100 metrar í longd. Talan var um eina kanning (spec), sum Digicon sjálf hevur tikið stig til. Sosialurin skilur, at stórir áhugi hevur verið fyri kanningini. Skipið hevur skotið 3D seismikk, ið er av



V&B hefur gjört upp hvar og hvussu nógvur seismikkur varð skotin á feroyska landgrunninum í fjór. Hetta tilfarið er iðandi ambóð hjá Fiskirannsóknarstovuni, sum kannar, um seismikkur ávirkar fiskin. Korti V& B

Vit siggja nakrar av seismikklinjunum, sum skotnar eru millum Føroyar og oljuokini nær markið.

tí meira framkomna og dýrara slagnum. Tað kostar umleið eina mill. kr. um dagin at leiga slíkt skip. Loyvið hjá Veritas var úti 1. november í fjór, men orsakað av tí vánaliga veðrum fekk felagið loyvi til at halda fram við kanningunum eina tíð longuri fyri harvið at kunna gera arbeiðið lúgt.

Meðan seismikkur hevur verið skotin har suðuri og eyðsturi á landgrunninum er áhugin seimastu tíðina fluttur norður eftir.

Djóni Weihe sigur annars, at nýggja frábodanartænastan til skipini um telefon hefur verið sera væl vitjað. Henda tænasta varð eitt orslit av atfinningunum hjá fiskimönnum, sum søgdu, at seismikkskjótningin órógvaði vinnuna. Tí fór V&B undir hesa telefon-tænastuna, sum hevur verið sera nógv brúkt. Har hava verið umleið 30 til 50 uppringingar um dagin.

Kanna avirkan á fiskivinnu

Arbeiðið, sum Vaktar & Bjargingartenastan ger við at fóra hagtel og uppperðir yvir, hvar og hvussu nógv verður skotið av seismikki á landgrunninum, hevur stóran týdning fyri Fiskirannsóknarstovuna, sum arbeiðir við eim verkætlan í sambandi við eim seismikk og fiskiskap. Hjalti í Jakupsstovu, stjóri, sigur, at teir í ár hava fingið jattaðar eina hálva mill. kr. frá GEM-felagsskapinum til at hyggja

eftir, hvussu seismikkur og fiskiskapur samþakka.

Ætlanin er at hyggja eftir dagbókunum hjá skipunum og vita, hvussu veidan verður ávirkað av seismikki samtíðis. Til hetta arbeiði eru töluni yvirhít frá V&B av stórum týdningi.

Endamálið við verkætlanini er at kanna so objektívt sum gjorligt - árið, sum seismikkurin hevur á fiskiskapin.

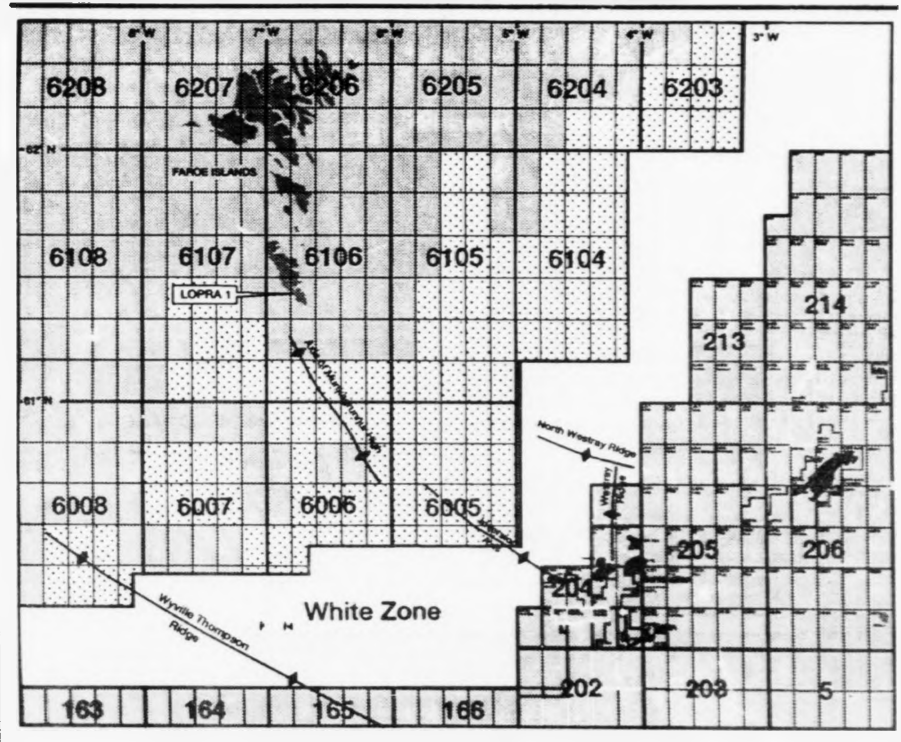
Talan er um eitt rættiliga stórt arbeiði, sum skal í gongd. Hjalti í Jakupsstovu er annars fegin um ta frábodanarskipan til fiskivinnuna, sum kom í gildi í fjór, soleiðis at skipini til eina og hvorja tíð vita, hvar seismikkur verður skotin og soleiðis at tey harvið kunnu leggja sær fiskiskapin til rættis eftir tí.

Síðani telefonskipanin fór at virka hava nógv fólk brúkt hana. Annars fór tað ikki dagur, at útróðarmenn ikki vísu sína ónøgd við seismikkun. Síðani frábodanarskipanin fór at virka tykt henda ónøgdin at hava lagt seg.

Tað er greitt, at vit kunnu rokna við nógvum seismiskum virkseimi við Føroyar, t.v.s. bæði á landgrunninum og úti í Hetlandsrennum, ta mákið kemur uppá pláss og ikki minst tá loyvi verða givin.

Nettup tí er tað so umræddandi longu nú at kanna í hvønn mun seismikkur ávirkar fiskin og fiskiskapin.

FAROE AND WHITE ZONE POTENTIAL



Príkkur okini á feroyska landgrunninum eru okini, sum oljufelag peikadu út fyri tveimum árum síðani sum áhuga-verð oki. Samanbera vit við uppperðina hjá V&B vvir seismisku skjótningina í fjór, so er tað serliga okið 6005, sum er áhugavert. Men eisini okið 6004, sum er úti í Hvítu sonuni, existar fyri 6005, er av stórum áhuga fyri oljufelagnum. Somleiðis leiðirnar syðri, har tann stóra grásonan (t.v.s. okið millum okkara og bretska verstíonina av fiskimarkinum) er áhugavert. Felags fyri oll hesi okini er, at tey liggja tætt við verandi oljufelt bretska megin m.r.kið.